ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Ορνιθοπανίδα

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ορνιθοπανίδα
του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

Γενικά στοιχεία ορνιθοπανίδας ΕΘΠΖ

Η περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου συμπεριλαμβανομένων των Στροφάδων Νήσων αποτελεί μία πολύ σημαντική περιοχή για την ορνιθοπανίδα μια και εντοπίζεται πάνω σε έναν από τους πιο σημαντικούς μεταναστευτικούς διαδρόμους πτηνών στην Ελλάδα (Εικόνα 1).

Χάρτης 9: Κυριότεροι μεταναστευτικοί διάδρομοι

Εικόνα 1. Κύριοι μεταναστευτικοί διάδρομοι πτηνών στην Ελλάδα (πηγή: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία).

Εικόνα 2. Άποψη της λίμνης Κερίου που αποτελεί σημαντικό παράκτιο υγρότοπο του ΕΘΠΖ.

Η μεγάλη βιοποικιλότητα της ορνιθοπανίδας δείχνει πως το ΕΘΠΖ εκτός από τη σημαντική γεωγραφική θέση του, ειδικά για την εαρινή μετανάστευση, διαθέτει και μια μεγάλη ποικιλία ενδιαιτημάτων που μπορεί να υποστηρίξει τις διαφορετικές οικολογικές προτιμήσεις των ειδών ορνιθοπανίδας. Χαρακτηριστικοί οικότοποι αποτελούν οι παράκτιοι υγρότοποι (Εικόνα 2), τα φρύγανα και η μακία βλάστηση (Εικόνα 3), τα αγροτικά οικοσυστήματα (Εικόνα 4), οι βραχώδεις και αμμώδεις ακτές (Εικόνα 5), οι αμμοθίνες καθώς και τα δάση με ιδιάζουσα περίπτωση το αδιατάρακτο κεδροδάσος στη νήσο Σταμφάνι των Στροφάδων (Εικόνα 6).

Εικόνα 3. Μακία βλάστηση στη νήσο Άρπυια των Στροφάδων.

Εικόνα 4. Μικτό αγροτικό οικοσύστημα στον Σκοπό Ζακύνθου.

Εικόνα 5. Η παραλία των Σεκανίων στο πυρήνα του ΕΘΠΖ.

Εικόνα 6. Το κεδροδάσος *(Juniperus phoenicea)* στη νήσο Σταμφάνι των Στροφάδων.

Στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος καταγράφηκαν συνολικά 119 είδη ορνιθοπανίδας, τα περισσότερα εκ των οποίων είναι μεταναστευτικά. Ειδικότερα, η πιο πολυπληθής Τάξη πτηνών σε επίπεδο ειδών ήταν τα Στρουθιόμορφα *(Passeriformes)* με 64 είδη, ακολουθούμενη από τα Χαραδριόμορφα *(Charadriiformes)* με 12 είδη, τα Πελαργόμορφα *(Ciconiiformes)* με 7 είδη, τα Αετόμορφα *(Accipitriformes)* με 6 είδη, τα Ιερακόμορφα *(Falconiformes)* με 6 είδη, τα Κορακιόμορφα *(Coraciiformes)* με 4 είδη, τα Αποδόμορφα *(Apodiformes)* με 3 είδη, τα Γλαυκόμορφα *(Strigiformes)* με 3 είδη, τα Περιστερόμορφα *(Columbiformes)* με 3 είδη, τα Γερανόμορφα *(Gruiformes)* με 2 είδη, τα Πελεκανόμορφα *(Pelecaniformes)* με 2 είδη, τα Ρινοτρυπόμορφα *(Procellariiformes)* με 2 είδη, ενώ τα Χηνόμορφα *(Anseriformes)*, τα Αιγοθηλόμορφα *(Caprimulgiformes)*, τα Κοκκυγόμορφα *(Cuculiformes)*, τα Ορνιθόμορφα *(Galliformes)* και τα Δρυοκολαπτόμορφα *(Piciformes)* αντιπροσωπεύτηκαν από ένα είδος. Κατόπιν όλων αυτών των στοιχείων, γίνεται αντιληπτό ότι το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου αποτελεί εν δυνάμει περιοχή για την ανάπτυξη ενός ιδιαίτερου τύπου εναλλακτικού τουρισμού που αφορά στην ορνιθοπαρατήρηση (birdwathcing) και η οποία αποτελεί δημοφιλή ενασχόληση για πάρα πολλούς τουρίστες που έρχονται από το εξωτερικό θέλοντας να συνδυάσουν ανοιξιάτικες διακοπές στα ελληνικά νησιά και τη δυνατότητα για παρατήρηση μιας τεράστιας ποικιλίας ειδών πουλιών (π.χ. περίπτωση Λέσβου). Ένα ζευγάρι κιάλια ή ένα τηλεσκόπιο, ένας οδηγός αναγνώρισης πουλιών, μία ψηφιακή φωτογραφική μηχανή και αρκετή διάθεση για πεζοπορία αποτελούν τα βασικά εργαλεία ενός παρατηρητή πουλιών στο φυσικό περιβάλλον.

Περιοχή ΕΘΠΖ (εκτός Στροφάδων νήσων) - ΤΚΣ GR2210002

Η περιοχή του ΕΘΠΖ διατηρεί μία πολύ σημαντική μωσαϊκότητα βιοτόπων, γεγονός που ερμηνεύει τη σημαντική ποικιλία ειδών ορνιθοπανίδας που φιλοξενεί. Στην Εικόνα 7 αποτυπώνονται κάποιες από τις βασικές περιοχές τις οποίες ένας ορνιθοπαρατηρητής μπορεί να επισκεφθεί για να παρατηρήσει είδη πτηνών με διαφορετικά οικολογικά χαρακτηριστικά. Τέτοιες περιοχές είναι ο ορεινός όγκος του Σκοπού, οι δασώδεις εκτάσεις στον Βασιλικό, οι παράκτιες ζώνες σε Γέρακα, Δάφνη, Βροντόνερο και Καλαμάκι καθώς και η λίμνη Κερίου. Ο συνολικός αριθμός των ειδών που καταγράφηκαν στη συγκεκριμένη περιοχή μελέτης κατά τη διάρκεια της περιόδου 2014-2015 ήταν εξήντα τέσσερα (64), εκ των οποίων τα έντεκα (11) ανήκαν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147 για την προστασία των πουλιών και των ενδιαιτημάτων τους (**Πίνακας Α, Εικόνες 7-13**).

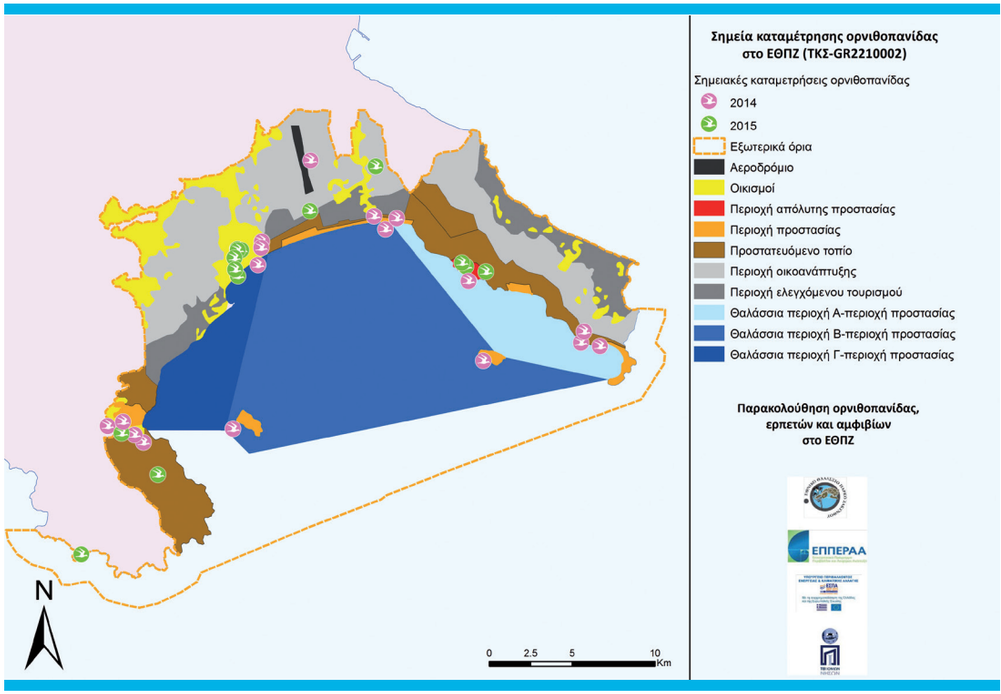

Εικόνα 7. Περιοχές με ορνιθολογικό ενδιαφέρον στην περιοχή του ΕΘΠΖ στον κόλπο Λαγανά.

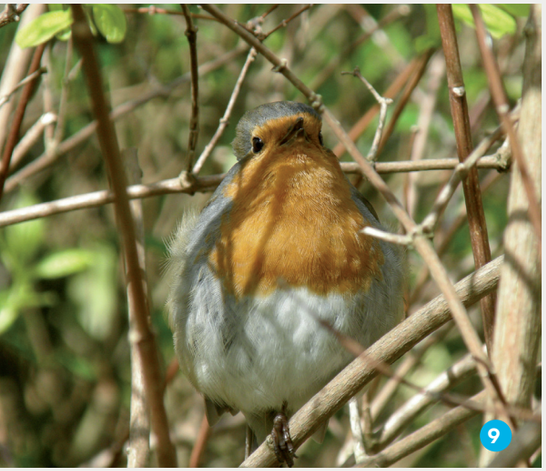

Εικόνα 8
Μαυροπετρίτης *(Falco eleonorae)* κυνηγώντας έντομα σε αγροτική περιοχή στο Κερί.

Εικόνα 9
Κοκκινολαίμης *(Erithacus rubecula)* σε δασώδη περιοχή στον Σκοπό.

Εικόνα 10
Τσαλαπετεινός *(Upupa epops)* στην περιοχή Γέρακας κατά τη διάρκεια της ανοιξιάτικης μετανάστευσης.

Εικόνα 11
Θηλυκός Μαυροτσιροβάκος *(Sylvia melanocephala)* σε θαμνότοπο της περιοχής Βροντόνερο που αποτελεί βιότοπο αναπαραγωγής του είδους.

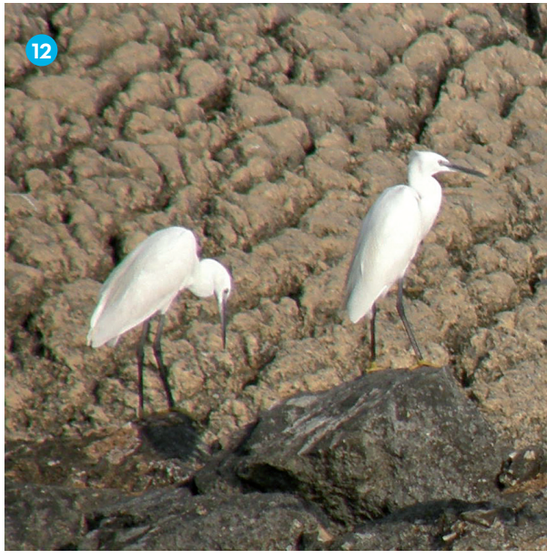

Εικόνα 12. Ομάδα Λευκοτσικνιά *(Egretta garzetta)* σε παράκτια ζώνη στο δυτικό άκρο του κόλπου Λαγανά στη θέση Μαραθιάς.

Εικόνα 13. Συνηθισμένη εικόνα ομάδας Θαλασσοκόρακα *(Phalacrocorax aristotelis desmarestii)* σε βραχώδη ζώνη στο δυτικό άκρο της παραλίας των Σεκανίων.

Περιοχή Στροφάδων νήσων-ΖΕΠ GR2210004

Σε μία απόσταση περίπου 27 ναυτικών μιλίων από το νοτιότερο σημείο της Ζακύνθου, (42 ν.μ. από το Λιμάνι της Ζακύνθου) και 22 ν.μ. περίπου από τα δυτικά παράλια της Πελοποννήσου, εντοπίζονται δύο μικρά νησιά που υπάγονται στο Δήμο Ζακύνθου και τα οποία χαρακτηρίζονται από τεράστια ιστορική, θρησκευτική και πολιτισμική σημασία καθώς επίσης και από ανεκτίμητη περιβαλλοντική αξία. Τα Στροφάδια (37ο14΄Ν, 21ο00΄Ε) ή όπως αλλιώς αποκαλούνται τα Γκαλάπαγκος του Ιονίου, αποτελούν μέρος του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου και ο χερσαίος καθώς και θαλάσσιος χώρος τους βρίσκεται υπό τη διαχειριστική εποπτεία του Φορέα Διαχείρισης του Θαλάσσιου Πάρκου. Παράλληλα αποτελούν Καταφύγιο Άγριας Ζωής και έχουν ενταχθεί στον αρχικό κατάλογο Τόπων Κοινοτικής Σημασίας του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 (κωδικός: GR2210003), για τη Μεσογειακή Βιογεωγραφική Περιοχή σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ λόγω των σημαντικών οικοσυστημάτων που υπάρχουν στην επιφάνειά τους. Επιπλέον, χαρακτηρίζονται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (κωδικός: GR2210004, ΦΕΚ 1495Β΄/6-9-2010) για τα πουλιά σε συμφωνία με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ «Περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών». Τα Στροφάδια ανήκουν επίσης στο Δίκτυο των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (Important Bird Areas –IBAs) της Ελλάδας με κωδικό GR087.

Τα Στροφάδια ή αλλιώς Πλωτές λόγω της επίπεδης γεωμορφολογίας τους, δίνουν την εντύπωση ενός συμπλέγματος από δύο έρημα, μικρά, απομονωμένα νησιά και μερικές ξέρες συνολικής έκτασης 4 km^2, που καλύπτονται στο μεγαλύτερο ποσοστό τους από μακία βλάστηση (Εικόνα 14). Το Σταμφάνι αποτελεί το μεγαλύτερο νησί του πολύνησου με εμβαδόν 1,18 km^2, συνολικό μήκος ακτογραμμής 5,1 km και μέγιστο υψόμετρο 22 m ενώ βορειοδυτικά αυτού βρίσκεται η Άρπυια[1] με εμβαδόν 0,163 km^2, μήκος ακτογραμμής 2,37 km και μέγιστο υψόμετρο 10 m. Στο Σταμφάνι δεσπόζει το επιβλητικό Καστρομονάστηρο της Θεοτόκου της Παντοχαράς (Εικόνα 15) το οποίο έχτισε στο πρώτο μισό του 13ου αιώνα η Ειρήνη, θυγατέρα του Αυτοκράτορα της Νίκαιας Θεοδώρου Λασκάρεως. Τόσο το συνολικό κτιριακό συγκρότημα του Μοναστηριού των Στροφάδων όσο και οι δύο νησίδες ανήκουν διοικητικά και ιδιοκτησιακά στην Ιερά Μονή Στροφάδων και Αγίου Διονυσίου Ζακύνθου.

[1] Οι Άρπυιες στην ελληνική μυθολογία αποτελούσαν φτερωτές γυναικείες μορφές που υπηρετούσαν τον Άδη προκαλούσαν το κακό και έσπερναν τον πανικό στους θαλασσοπόρους με τα φρενιασμένα χτυπήματα των φτερούγων τους. Πιθανολογείται ότι η ύπαρξη της αποικίας του Αρτέμη *(Calonectris diomedea)* στην περιοχή, η επάνοδος στα ενδιαιτήματα αναπαραγωγής το βράδυ σε συνθήκες απόλυτου σκότους και τα καλέσματα τους για να ανταποκριθεί το ταίρι τους και να βρουν τη φωλιά τους, έδωσαν τροφή στη φαντασία των αρχαίων Ελλήνων, ώστε αυτά τα θαλασσοπούλια να ταυτιστούν με τις Άρπυιες και τα απόκοσμα και λυσσασμένα ουρλιαχτά τους.

Στα Στροφάδια παρατηρείται μωσαϊκότητα ενδιαιτημάτων. Αυτή συνθέτεται από τη συνύπαρξη καλλιεργειών με σιτηρά, εποχικών υγροτοπικών εκτάσεων, αδιατάρακτων βιοτόπων όπως το μοναδικό αιωνόβιο πυκνό κεδροδάσος *(Juniperus phoenicea)*, θαμνωδών εκτάσεων αειφύλλων με κυρίαρχα είδη το Σχίνο *(Pistacia lentiscus)*, το Πουρνάρι *(Quercus coccifera)*, τη Δάφνη *(Laurus nobilis)*, το Φιλλύκι *(Phillyrea media)* και τη Μυρτιά *(Myrtus communis)* καθώς και την παρουσία φυτοκοινωνιών με *Euphorbia dendroides* και *Sarcopoterium spinosum*.

Εικόνα 14
Χάρτης του πολύνησου των Στροφάδων

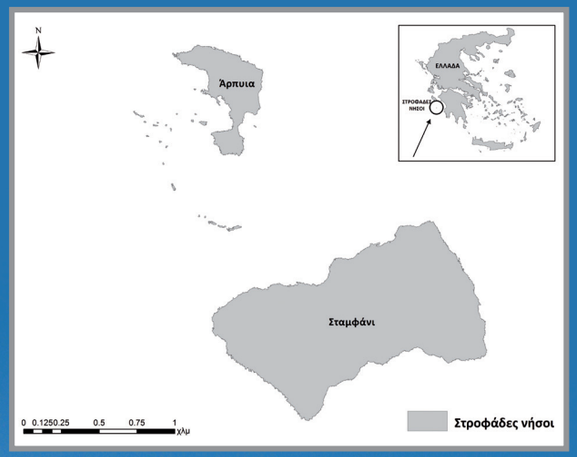

Εικόνα 15. Άποψη του Καστρομονάστηρου στο Σταμφάνι.

Εικόνα 16. Τρυγόνι *(Streptopelia turtur)* που δακτυλιώθηκε κατά το ανοιξιάτικο πέρασμα του από τα Στροφάδια.

Εικόνα 17. Περαστικό αρσενικό Μαυροκιρκίνεζο *(Falco vespertinus)* κατά τη διάρκεια της ανοιξιάτικης μετανάστευσης στο Σταμφάνι.

Εικόνα 18. Ο Σταχτομυγοχάφτης *(Muscicapa striata)* στα Στροφάδια αποτελεί ένα από τα αφθονότερα είδη στρουθιόμορφων κατά την εαρινή μετανάστευση.

Εικόνα 19. Η Κιτρινοσουσουράδα *(Motacilla flava)* είναι ένα κοινό είδος στα Στροφάδια κατά την εαρινή μετανάστευση.

Μεταναστευτικά πτηνά

Η οικολογική αξία των νησιών κατά τη μεταναστευτική περίοδο, και ιδιαίτερα κατά την εαρινή θεωρείται ιδιαιτέρως σημαντική, αφού αποτελούν έναν ενδιάμεσο σταθμό ξεκούρασης και τροφοληψίας για δεκάδες είδη πουλιών τα οποία διασχίζουν κάθε χρόνο την έρημο της Σαχάρας και τη Μεσόγειο Θάλασσα προς και από τις περιοχές αναπαραγωγής στην Παλαιαρκτική και τις περιοχές διαχείμασης στην τροπική Αφρική.

Ο συνολικός αριθμός των ειδών που καταγράφηκαν στη συγκεκριμένη περιοχή μελέτης κατά την περίοδο 2007-2015 ήταν εκατόν επτά (107), εκ των οποίων τα τριάντα (30) ανήκαν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147 για την προστασία των πουλιών και των ενδιαιτημάτων τους **(Πίνακας Β)**. Αξίζει να σημειωθεί ότι πρόσφατες έρευνες έδειξαν πως κάθε χρόνο πάνω από 500.000 στρουθιόμορφα μεταναστευτικά πτηνά περνούν από τα Στροφάδια κατά τη διάρκεια της εαρινής μετανάστευσης. Το γεγονός αυτό καθιστά την απομονωμένη αυτή νησιωτική περιοχή ως μία από τα πιο σημαντικές μεταναστευτικές στενωπούς (migration bottleneck) της Μεσογείου, με εντυπωσιακές συναθροίσεις ειδών ορνιθοπανίδας.

Από τα πιο σημαντικά μεταναστευτικά είδη ορνιθοπανίδας που παρατηρούνται σε μεγάλους αριθμούς στα νησιά, περίοπτη θέση κατέχουν τα Τρυγόνια *(Streptopelia turtur)* τα οποία φτάνουν στην Ελλάδα τον Αύγουστο με Σεπτέμβριο κατερχόμενα από πιο βόρειες χώρες, στις οποίες είχαν πάει περνώντας πάλι από τη χώρα μας, όταν έρχονται από την Αφρική τους ανοιξιάτικους μήνες προκειμένου να αναπαραχθούν (Εικόνα 16). Τα Στροφάδια αποτελούν σημαντικό πέρασμα για το είδος και ιδιαίτερα την άνοιξη ενώ στο παρελθόν αποτελούσε δημοφιλές θήραμα για λαθροθήρες που δραστηριοποιούνταν στην περιοχή.

Άλλα σημαντικά και κοινά μεταναστευτικά είδη (Εικόνες 17-23) που παρατηρούνται στην περιοχή κατά την εαρινή μετανάστευση είναι το Μαυροκιρκίνεζο *(Falco vespertinus)*, ο Τσαλαπετεινός *(Upupa epops)*, ο Μελισσοφάγος *(Merops apiaster)*, ο Συκοφάγος *(Oriolus oriolus)*, ο Αετομάχος *(Lanius collurio)*, ο Κούκος *(Cuculus canorus)*, ο Κοκκινοκεφαλάς *(Lanius senator)*, ο Κηποτσιροβάκος *(Sylvia borin)* ο Μαυροτσιροβάκος *(Sylvia melanocephala)*, ο Θαμνοτσιροβάκος *(Sylvia communis)*, ο Καστανολαίμης *(Saxicola rubetra)* ο Θαμνοφυλλοσκόπος *(Phylloscopus trochilus)* ο Φλώρος *(Carduelis chloris)* και ο Σταχτομυγοχάφτης *(Muscicapa striata)*.

Εικόνα 21. Κρικομυγοχάφτης *(Ficedula albicollis)* που έχει σταθμεύσει στα Στροφάδια την Άνοιξη.

Εικόνα 22. Ο Σταχτοτσικνιάς *(Ardea cinerea)*, ένα από τα πιο κοινά είδη ερωδιών της Ελλάδας, συναντάται την Άνοιξη και στα Στροφάδια.

Εικόνα 23. Ο Μαχητής *(Philomachus pugnax)* αν και τυπικό είδος υγροτόπων απαντάται στα Στροφάδια σε μικρές ομάδες κατά την εαρινή μετανάστευση.

Εικόνα 20
Ο Κοκκινοκεφαλάς *(Lanius senator)* αποτελεί μία κοινή παρουσία κατά τη διάρκεια της ανοιξιάτικης μετανάστευσης στα Στροφάδια.

Θαλασσοπούλια των Στροφάδων

Στα Στροφάδια το κύριο είδος της ορνιθοπανίδας που ανήκει στη θαλάσσια τροφική αλυσίδα είναι ο Αρτέμης *(Calonectris diomedea)*. Το πελαγικό αυτό θαλασσοπούλι με μέγεθος 45-56 cm και άνοιγμα φτερών 112-126 cm αποτελεί κοινό είδος της Μεσογείου (Εικόνα 24). Η αποικία του Αρτέμη στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Στροφάδων Νήσων παρακολουθείται συστηματικά από το 2007 και αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη αποικία του είδους στην ανατολική Μεσόγειο και αναμφίβολα τη μεγαλύτερη στην Ελλάδα, αριθμώντας περίπου 5.000-6.000 ζευγάρια (Εικόνα 25). Η αναπαραγωγική περίοδος του είδους διαρκεί περίπου 5 μήνες και πιο συγκεκριμένα από τέλη Μαΐου μέχρι και τα τέλη Οκτωβρίου, οπότε γονείς και πτερωμένοι νεοσσοί εγκαταλείπουν τα Στροφάδια και τη Μεσόγειο για να ξεχειμωνιάσουν στα παράλια της Δυτικής Αφρικής και πιο συγκεκριμένα στις παράκτιες ζώνες της Σενεγάλης.

Εικόνα 24. Αρτέμης *(Calonectris diomedea)* στη θαλάσσια περιοχή γύρω από τα Στροφάδια.

Άλλα σημαντικά ή/και κοινά είδη θαλάσσιας ορνιθοπανίδας στα Στροφάδια είναι ο Ασημόγλαρος *(Larus michahellis)* ο οποίος αναπαράγεται στα Στροφάδια και χαρακτηρίζεται ως οπορτουνιστικό είδος με έντονη πληθυσμιακή αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια (Εικόνες 26 & 27) και ο Μύχος *(Puffinus yelkouan)* που αποτελεί πελαγικό είδος με ανάλογη οικολογία με αυτή του Αρτέμη. Πιο σπάνια στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή των Στροφάδων είναι η παρουσία ειδών όπως ο Πετρίλος *(Hydrobates pelagicus)* που αποτελεί ένα μικρόσωμο πελαγικό είδος και ο Θαλασσοκόρακας *(Phalacrocorax aristotelis desmarestii)*, ένας δεινός δύτης και χαρακτηριστική φιγούρα σε παράκτια ως επί το πλείστον οικοσυστήματα.

Εικόνα 25. Λαγούμι-φωλιά Αρτέμη στο Σταμφάνι με τον γονιό να επωάζει το μοναδικό αυγό ανά ζευγάρι *(Calonectris diomedea)*.

Εικόνα 26. Ασημόγλαρος *(Larus michahellis)* εν πτήσει πάνω από τα Στροφάδια.

Εικόνα 27. Φωλιά Ασημόγλαρου στο Σταμφάνι με φόντο την Άρπυια.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΕΘΠΖ (ΕΚΤΟΣ ΣΤΡΟΦΑΔΩΝ ΝΗΣΩΝ) - GR2210002 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
1	*Acrocephalus arundinaceus*	Τσιχλοποταμίδα	Great Reed Warbler	
2	*Acrocephalus schoenobaenus*	Σχοινοποταμίδα	Sedge Warbler	
3	*Actitis hypoleucos*	Ακτίτης	Common Sandpiper	
4	*Anas platyrhynchos*	Πρασινοκέφαλη Πάπια	Mallard	III/A
5	*Anthus campestris*	Ωχροκελάδα	Tawny Pipit	I
6	*Anthus trivialis*	Δεντροκελάδα	Tree Pipit	
7	*Apus apus*	Σταχτάρα (Κοινή)	(Common) Swift	
8	*Apus (Tachymarptis) melba*	Βουνοσταχτάρα	Alpine Swift	
9	*Ardea cinerea*	Σταχτοτσικνιάς	Grey Heron	
10	*Athene noctua*	Κουκουβάγια	Little Owl	
11	*Buteo buteo*	Γερακίνα (Κοινή)	Common Buzzard	
12	*Calonectris diomedea*	Αρτέμης	Scopoli's Shearwater	I
13	*Caprimulgus europaeus*	Γυδοβύζι	(European) Nightjar	I
14	*Carduelis carduelis*	Καρδερίνα	(European) Goldfinch	
15	*Carduelis chloris*	Φλώρος	(European) Greenfinch	
16	*Circus aeruginosus*	Καλαμόκιρκος	Marsh Harrier	I
17	*Columba livia*	Περιστέρι (Ήμερο)	Feral Pigeon	
18	*Corvus corone*	Κουρούνα (Σταχτιά)	Carrion Crow	II/B
19	*Cuculus canorus*	Κούκος	(Common) Cuckoo	
20	*Delichon urbica*	Σπιτοχελίδονο	(Common) House Martin	
21	*Egretta garzetta*	Λευκοτσικνιάς	Little Egret	I
22	*Emberiza cirlus*	Σιρλοτσίχλονο	Cirl Bunting	
23	*Erithacus rubecula*	Κοκκινολαίμης	(European) Robin	
24	*Falco eleonorae*	Μαυροπετρίτης	Eleonora's Falcon	I
25	*Falco peregrinus*	Πετρίτης	Peregrine Falcon	I
26	*Falco tinnunculus*	Βραχοκιρκίνεζο	(Common) Kestrel	
27	*Falco vespertinus*	Μαυροκιρκίνεζο	Red-footed Falcon	I
28	*Ficedula albicollis*	Κρικομυγοχάφτης	Collared Flycatcher	I

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΕΘΠΖ
ΕΚΤΟΣ ΣΤΡΟΦΑΔΩΝ ΝΗΣΩΝ) - GR2210002 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
29	*Ficedula hypoleuca*	Μαυρομυγοχάφτης	(European) Pied Flycatcher	
30	*Fringilla coelebs*	Σπίνος	(Common) Chaffinch	
31	*Gallinula chloropus*	Νερόκοτα (Κοινή)	(Common) Moorhen	II/B
32	*Hirundo daurica*	Μιλτοχελίδονο	Red-rumped Swallow	
33	*Hirundo rustica*	Σταβλοχελίδονο	Barn Swallow	
34	*Lanius senator*	Κοκκινοκεφαλάς	Woodchat Shrike	
35	*Larus michahellis*	Ασημόγλαρος	Yellow-legged Gull	II/B
36	*Merops apiaster*	Μελισσοφάγος	(European) Bee-eater	
37	*Monticola solitarius*	Γαλαζοκότσυφας	Blue Rock Thrush	
38	*Motacilla alba*	Λευκοσουσουράδα	White/Pied Wagtail	
39	*Motacilla flava*	Κιτρινοσουσουράδα	Yellow Wagtail	
40	*Muscicapa striata*	Σταχτομυγοχάφτης	Spotted Flycatcher	
41	*Nycticorax nycticorax*	Νυχτοκόρακας	(Black-crowned) Night Heron	I
42	*Oenanthe hispanica*	Ασπροκωλίνα	Black-eared Wheatear	
43	*Oenanthe oenanthe*	Σταχτοπετρόκλης	(Northern) Wheatear	
44	*Oriolus oriolus*	Συκοφάγος	(Eurasian) Golden Oriole	
45	*Otus scops*	Γκιώνης	(Eurasian) Scops Owl	
46	*Passer domesticus*	Σπιτοσπουργίτης	House Sparrow	
47	*Phalacrocorax aris. desmarestii*	Θαλασσοκόρακας	Mediterranean Shag	I
48	*Philomachus pugnax*	Μαχητής	Ruff	I, II/B
49	*Phoenicurus ochruros*	Καρβουνιάρης	Black Redstart	
50	*Phoenicurus phoenicurus*	Φοινίκουρος (Κοινός)	(Common) Redstart	
51	*Phylloscopus sibilatrix*	Δασοφυλλοσκόπος	Wood Warbler	
52	*Phylloscopus trochilus*	Θαμνοφυλλοσκόπος	Willow Warbler	
53	*Pica pica*	Καρακάξα (Κοινή)	(Common) Magpie	II/B
54	*Riparia riparia*	Οχθοχελίδονο	Sand Martin	
55	*Saxicola rubetra*	Καστανολαίμης	Whinchat	
56	*Serinus serinus*	Σκαρθάκι	(European) Serin	

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΕΘΠΖ
ΕΚΤΟΣ ΣΤΡΟΦΑΔΩΝ ΝΗΣΩΝ) - GR2210002 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
57	*Streptopelia decaocto*	Δεκαοχτούρα	(Eurasian) Collared Dove	II/B
58	*Streptopelia turtur*	Τρυγόνι	(European) Turtle Dove	II/B
59	*Sylvia atricapilla*	Μαυροσκούφης	Blackcap	
60	*Sylvia communis*	Θαμνοτσιροβάκος	(Common) Whitethroat	
61	*Sylvia melanocephala*	Μαυροτσιροβάκος	Sardinian Warbler	
62	*Turdus merula*	Κότσυφας (Κοινός)	(Common) Blackbird	II/B
63	*Tyto alba*	Τυτώ	Barn Owl	
64	*Upupa epops*	Τσαλαπετεινός	(Eurasian) Hoopoe	

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΝΗΣΟΥΣ ΣΤΡΟΦΑΔΕΣ-
GR2210004 (SPA) & GR2210003 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
1	*Acrocephalus agricola*	Λευκόφρυδη ποταμίδα	Paddyfield Warbler	
2	*Acrocephalus arundinaceus*	Τσιχλοποταμίδα	Great Reed Warbler	
3	*Acrocephalus palustris*	Βαλτοποταμίδα	Marsh Warbler	
4	*Acrocephalus scirpaceus*	Καλαμοποταμίδα	(European) Reed Warbler	
5	*Acrocephalus schoenobaenus*	Σχοινοποταμίδα	Sedge Warbler	
6	*Actitis hypoleucos*	Ακτίτης	Common Sandpiper	
7	*Alauda arvensis*	Σταρήθρα	(Common) Skylark	II/B
8	*Alcedo atthis*	Αλκυόνα	(Common) Kingfisher	I
9	*Anthus campestris*	Ωχροκελάδα	Tawny Pipit	I
10	*Anthus cervinus*	Κοκκινοκελάδα	Red-throated Pipit	
11	*Anthus trivialis*	Δεντροκελάδα	Tree Pipit	
12	*Apus apus*	Σταχτάρα (Κοινή)	(Common) Swift	
13	*Apus (Tachymarptis) melba*	Βουνοσταχτάρα	Alpine Swift	
14	*Apus pallidus*	Ωχροσταχτάρα	Pallid Swift	
15	*Ardea cinerea*	Σταχτοτσικνιάς	Grey Heron	
16	*Ardeola ralloides*	Κρυπτοτσικνιάς	Squacco Heron	I
17	*Bubulcus ibis*	Γελαδάρης	Cattle Egret	
18	*Buteo buteo*	Γερακίνα (Κοινή)	Common Buzzard	
19	*Buteo rufinus*	Αετογερακίνα	Long-legged Buzzard	I
20	*Calandrella brachydactyla*	Μικρογαλιάντρα	(Greater) Short-toed Lark	I
21	*Calidris ferruginea*	Δρεπανοσκαλίδρα	Curlew Sandpiper	
22	*Calidris minuta*	Νανοσκαλίδρα	Little Stint	
23	*Calonectris diomedea*	Αρτέμης	Scopoli's Shearwater	I
24	*Caprimulgus europaeus*	Γυδοβύζι	(European) Nightjar	I
25	*Carduelis cannabina*	Φανέτο	(Common) Linnet	
26	*Carduelis carduelis*	Καρδερίνα	(European) Goldfinch	
27	*Carduelis chloris*	Φλώρος	(European) Greenfinch	
28	*Circus aeruginosus*	Καλαμόκιρκος	Marsh Harrier	I

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΝΗΣΟΥΣ ΣΤΡΟΦΑΔΕΣ-
GR2210004 (SPA) & GR2210003 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
29	*Circus macrourus*	Στεπόκιρκος	Pallid Harrier	I
30	*Circus pygargus*	Λιβαδόκιρκος	Montagu's Harrier	I
31	*Columba livia*	Περιστέρι (Ήμερο)	Feral Pigeon	
32	*Coracias garrulus*	Χαλκοκουρούνα	(European) Roller	I
33	*Coturnix coturnix*	Ορτύκι	(Common) Quail	II/B
34	*Cuculus canorus*	Κούκος	(Common) Cuckoo	
35	*Delichon urbica*	Σπιτοχελίδονο	(Common) House Martin	
36	*Egretta garzetta*	Λευκοτσικνιάς	Little Egret	I
37	*Emberiza (Miliaria) calandra*	Τσιφτάς	Corn Bunting	
38	*Emberiza hortulana*	Βλαχοτσίχλονο	Ortolan Bunting	I
39	*Emberiza melanocephala*	Αμπελουργός	Black-headed Bunting	
40	*Falco eleonorae*	Μαυροπετρίτης	Eleonora's Falcon	I
41	*Falco naumanni*	Κιρκινέζι	Lesser Kestrel	I
42	*Falco peregrinus*	Πετρίτης	Peregrine Falcon	I
43	*Falco subbuteo*	Δεντρογέρακο	(Eurasian) Hobby	
44	*Falco tinnunculus*	Βραχοκιρκίνεζο	(Common) Kestrel	
45	*Falco vespertinus*	Μαυροκιρκίνεζο	Red-footed Falcon	I
46	*Ficedula albicollis*	Κρικομυγοχάφτης	Collared Flycatcher	I
47	*Ficedula hypoleuca*	Μαυρομυγοχάφτης	(European) Pied Flycatcher	
48	*Fringilla coelebs*	Σπίνος	(Common) Chaffinch	
49	*Gallinago media*	Διπλομπεκάτσινο	Great Snipe	I
50	*Gallinula chloropus*	Νερόκοτα (Κοινή)	(Common) Moorhen	II/B
51	*Himantopus himantopus*	Καλαμοκανάς	Black-winged Stilt	I
52	*Hippolais icterina*	Κιτρινοστριτσίδα	Icterine Warbler	
53	*Hirundo daurica*	Μιλτοχελίδονο	Red-rumped Swallow	
54	*Hirundo rustica*	Σταβλοχελίδονο	Barn Swallow	
55	*Ixobrychus minutus*	Μικροτσικνιάς	Little Bittern	I
56	*Jynx torquilla*	Στραβολαίμης	(Eurasian) Wryneck	

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΝΗΣΟΥΣ ΣΤΡΟΦΑΔΕΣ-
GR2210004 (SPA) & GR2210003 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
57	*Lanius collurio*	Αετομάχος	Red-backed Shrike	I
58	*Lanius senator*	Κοκκινοκεφαλάς	Woodchat Shrike	
59	*Larus michahellis*	Ασημόγλαρος	Yellow-legged Gull	II/B
60	*Locustella luscinioides*	Καλαμοτριλιστής	Savi's Warbler	
61	*Luscinia luscinia*	Τσιχλαηδόνι	Trush Nightingale	
62	*Luscinia megarhynchos*	Αηδόνι	(Common) Nightingale	
63	*Merops apiaster*	Μελισσοφάγος	(European) Bee-eater	
64	*Motacilla alba*	Λευκοσουσουράδα	White/Pied Wagtail	
65	*Motacilla cinerea*	Σταχτοσουσουράδα	Grey Wagtail	
66	*Motacilla flava*	Κιτρινοσουσουράδα	Yellow Wagtail	
67	*Muscicapa striata*	Σταχτομυγοχάφτης	Spotted Flycatcher	
68	*Nycticorax nycticorax*	Νυχτοκόρακας	(Black-crowned) Night Heron	I
69	*Oenanthe hispanica*	Ασπροκωλίνα	Black-eared Wheatear	
70	*Oenanthe oenanthe*	Σταχτοπετρόκλης	(Northern) Wheatear	
71	*Oriolus oriolus*	Συκοφάγος	(Eurasian) Golden Oriole	
72	*Passer hispaniolensis*	Χωραφοσπουργίτης	Spanish Sparrow	
73	*Pernis apivorus*	Σφηκιάρης	(European) Honey Buzzard	I
74	*Phalacrocorax carbo*	Κορμοράνος	(Great) Cormorant	
75	*Philomachus pugnax*	Μαχητής	Ruff	I, II/B
76	*Phoenicurus ochruros*	Καρβουνιάρης	Black Redstart	
77	*Phylloscopus bonelli*	Βουνοφυλλοσκόπος	Bonelli's Warbler	
78	*Phylloscopus collybita*	Δεντροφυλλοσκόπος	Chiffchaff	
79	*Phylloscopus sibilatrix*	Δασοφυλλοσκόπος	Wood Warbler	
80	*Phylloscopus trochilus*	Θαμνοφυλλοσκόπος	Willow Warbler	
81	*Plegadis falcinellus*	Χαλκόκοτα	Glossy Ibis	I
82	*Porzana porzana*	Στικτοπουλάδα	Spotted Crake	I
83	*Puffinus yelkouan*	Μύχος	Mediterranean Shearwater	I
84	*Riparia riparia*	Οχθοχελίδονο	Sand Martin	

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΝΗΣΟΥΣ ΣΤΡΟΦΑΔΕΣ-
GR2210004 (SPA) & GR2210003 (SCI) ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2015

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΟΙΝΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΔΗΓΙΑ 2009/147
85	*Saxicola rubetra*	Καστανολαίμης	Whinchat	
86	*Serinus serinus*	Σκαρθάκι	(European) Serin	
87	*Stercorarius skua*	Αετολιστόγλαρος	Great Skua	
88	*Sterna (Gelochelidon) nilotica*	Γελογλάρονο	Gull-billed Tern	I
89	*Streptopelia decaocto*	Δεκαοχτούρα	(Eurasian) Collared Dove	II/B
90	*Streptopelia turtur*	Τρυγόνι	(European) Turtle Dove	II/B
91	*Sturnus roseus*	Αγιοπούλι	Rose-coloured Starling	
92	*Sturnus vulgaris*	Ψαρόνι	(Common) Starling	
93	*Sylvia atricapilla*	Μαυροσκούφης	Blackcap	
94	*Sylvia borin*	Κηποτσιροβάκος	Garden Warbler	
95	*Sylvia cantillans*	Κοκκινοτσιροβάκος	Subalpine Warbler	
96	*Sylvia communis*	Θαμνοτσιροβάκος	(Common) Whitethroat	
97	*Sylvia curruca*	Βουνοτσιροβάκος	Lesser Whitethroat	
98	*Sylvia hortensis*	Μελωδοτσιροβάκος	Orphean Warbler	
99	*Sylvia melanocephala*	Μαυροτσιροβάκος	Sardinian Warbler	
100	*Sylvia rueppelli*	Αιγαιοτσιροβάκος	Rüppell's Warbler	I
101	*Tringa glareola*	Λασπότρυγγας	Wood Sandpiper	I
102	*Tringa nebularia*	Πρασινοσκέλης	(Common) Greenshank	II/B
103	*Tringa ochropus*	Δασότρυγγας	Green Sandpiper	
104	*Turdus philomelos*	Τσίχλα	Song Thrush	II/B
105	*Turdus viscivorus*	Γερακότσιχλα	Mistle Thrush	II/B
106	*Tyto alba*	Τυτώ	Barn Owl	
107	*Upupa epops*	Τσαλαπετεινός	(Eurasian) Hoopoe	

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΑ 2009/147/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Νοεμβρίου 2009 περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών

I: Παράρτημα I - είδη για τα οποία προβλέπονται μέτρα ειδικής διατηρήσεως, που αφορούν τον οικότοπό τους, για να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η αναπαραγωγή των ειδών αυτών στη ζώνη εξαπλώσεώς τους

II/A: Παράρτημα II/A - είδη που είναι δυνατόν να θηρεύονται στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη εφαρμογής της παρούσης Οδηγίας

II/B: Παράρτημα II/B - είδη που είναι δυνατόν να θηρεύονται μόνο στα κράτη μέλη για τα οποία έχουν σημειωθεί

III/A: Παράρτημα III/A - είδη για τα οποία δεν θα απαγορεύονται δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 της Οδηγίας σχετικά με την «εκμετάλλευση» τους, εφόσον τα πτηνά έχουν φονευθεί ή συλληφθεί νόμιμα ή έχουν με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτηθεί

III/B: Παράρτημα III/B - είδη για τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στο έδαφός τους, τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 της Οδηγίας και να προβλέψουν γι' αυτόν το σκοπό περιορισμούς, εφόσον τα πτηνά έχουν φονευθεί ή συλληφθεί νόμιμα ή έχουν με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτηθεί

Η παρούσα έκδοση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Παρακολούθηση ορνιθοπανίδας, ερπετών και αμφιβίων» για την υλοποίηση της πράξης «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΖΑΚΥΝΘΟΥ» στο πλαίσιο υλοποίησης του υποέργου 1 (άξονας 1) του Άξονα Προτεραιότητας 9 «Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας», του Ε.Π. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2007-2013» που συγχρηματοδοτείται κατά 80% από ΕΤΠΑ και κατά 20% από εθνικούς πόρους.

Επιστημονικός υπεύθυνος προγράμματος:
Γεώργιος Καρρής, *Καθηγητής Εφαρμογών ΤΕΙ Ιονίων Νήσων*

Κείμενο: Γεώργιος Καρρής

Φωτογραφίες: Γεώργιος Καρρής

Χάρτης: Αθηνά Κόκκαλη

Γραφιστική επιμέλεια: Ελένη Χαϊκάλη

ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Εθνικό Θαλασσιο Παρκο Ζακυνθου